

KULTURSKOLE- MANIFESTET

Til dig som er barn eller ung i Norden

Du har ret til kunst og kultur!

Derfor skal kulturskolen være en del af dit liv - den skal se dig og dine interesser. Samtidig skal den udfordre dig, få dig til at se og høre nye ting, og den skal hænge sammen med samfundet omkring dig. Kulturskolen skal spørge dig om råd og være til stede, hvor du er, og vise dig den viden og det engagement, den har.

Men vigtigst af alt; kulturskolen skal være for alle børn og unge hele året, så du kan være der med nogen, du kender, og nogen du ikke kender, og få oplevelser, der vil betyde noget for dig!

Principperne

Projektet "Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfundet - KIL", et nordisk kulturskoleudviklingsprojekt bestående af ti nordiske kulturskoler - har udviklet følgende udsagn, der opsummerer vores tanker og visioner for et inkluderende samfund og kulturskolens rolle, forpligtelser og aktiviteter i det arbejde.

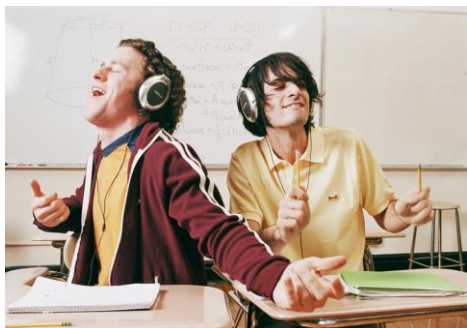
1. **Kunst og kultur** skaber arenaer for tilhørighed, fællesskab og deltagelse, som er en forudsætning for de nordiske demokratier.
2. **Kulturskolen** er en vigtig bidragsyder i den samlede opdragelse, hvor børn og unge dannes som mennesker, udvikler viden og tilhørighed og finder deres egen stemme i samfundets fællesskab.
3. **Kulturskolens** værdier er baseret på Menneskerettighedserklæringen og skal se ethvert menneske som en ressource.
4. **Kulturskolen** skal være et tilgængeligt sted i børns og unges liv for kunst og kulturelle oplevelser, for personlig, social og kunstnerisk vækst og udvikling uanset køn, social klasse, etnicitet, orientering, økonomi og oprindelse.
5. **Kulturskolen** skal have en struktur og tilbyde aktiviteter, der fremmer deltagelse fra alle grupper, så retten til at deltage i kunst og kulturliv bliver reel. Kulturskolen skal bruge de muligheder, der ligger i den digitale udvikling.
6. **Kulturskolen** skal løbende udvikles. Kulturskolen skal være bærer af kontinuitet og tradition, men også være på forkant med kunst og kulturel udvikling og relevant i det samfund, den er en del af.

Anbefalinger

Projektet " Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfundet - KIL" har på baggrund af sit arbejde formuleret nogle anbefalinger til politikere og andre, som har indflydelse på, hvad fremtidens kulturskole skal være.

"Vi skal først og fremmest tage udgangspunkt i, at alle mennesker er en ressource, at alle har noget at bidrage med."

Anbefalinger på nordisk niveau:

At kulturskoler ses som en naturlig partner og bidrager til udøvelsen af kulturpolitikken. Kunst og kulturuddannelse udgør vigtige forudsætninger for kultursektoren og skal tages i betragtning i det politiske arbejde.

At Nordisk Ministerråd bliver en fortaler for en fælles nordisk kulturskolepolitik ved at understøtte

- erfaringsudveksling på nordisk niveau gennem lærerudveksling og kompetenceudvikling
- ressourceudveksling, skabe praktikophold i Norden
- Nordisk kortlægning af kulturskolernes kompetencer
- samarbejde om uddannelse(r)
- at alle kommuner skal have et komplet kulturskoletilbud for at imødekomme alle børns ret til kunst og kultur!

Anbefalinger på nationalt niveau:

At alle nordiske lande arbejder for lige adgang til kulturskolerne for alle børn og unge, uanset hvor de bor i de nordiske lande.

At der vil være et større samarbejde mellem kulturskoler og andre kommunale enheder, relevante organisationer, fagmiljøer og aktører, og at dette afspejler repræsentationen af samfundet.

At kulturskolen i højere grad samarbejder med foreninger, der fremmer inklusion og integration.

At kulturskolen bruger sit potentiale til at være brobygger og en inklusiv kraft i lokalsamfundet.

Anbefalinger på lokalt og regionalt niveau:

At hver kommune udarbejder lokale handlingsplaner baseret på det nordiske kulturskolemanifest.

At ledere, medarbejdere og partnere i kulturskolen afspejler og repræsenterer mangfoldigheden i samfundet.

At kommunerne understøtter samarbejde med nonprofitorganisationer, der kender til og har kompetence i forhold til etnicitet, og som kan formidle samarbejde med frivillige og lignende tjenester.

Citater fra deltagerne i KIL:

"Vi har resurser, som kan bringes i spil - men som kræver kommunalt medspil, politisk og økonomisk. Desuden kræver det særlige pædagogiske kompetencer og sprogevner."

"I vores vision for fremtiden er kulturskolen en naturlig partner for skolerne, især ressourcecentret for nytilkomne børn. Det er i folkeskolen alle mødes og det vigtigste integrationsarbejde finder sted. Kultur og kulturelle udtryk har en indlysende plads i et sådant arbejde (i vores fremtidsbillede), og kulturskolen hjælper ved at skabe gode og sikre arenaer for det møde"

"De gode kontakter, der blev skabt med andre kommuner, skaber betingelser for sammen at tænke klogt og dele erfaringer med at arbejde i politisk kontrollerede organisationer samt forskellige modeller for rekruttering."

"En top-down melding på den politiske arena fra de ansvarlige ministre kan være med til at få ting til at ske også på kommunalt niveau."

"Vi ønsker en elevsammensætning, der i højere grad afspejler den virkelighed, der er i vores kommune, men det handler også om at vi gerne vil arbejde mere med outreach-projekter, så de børn, der stadig ikke opsøger musikskolen, kan opleve at være en del af kreative, musiske og skabende fællesskaber."

Om netværket "Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfundet - KIL "

I samarbejde med kulturskoleorganisationerne i Danmark, Norge og Sverige satte Norsk Kulturråd i perioden 2018-19 et særligt fokus på kulturskolens muligheder som en inkluderende kraft i lokalsamfundet. Initiativet var en del af projektet "Inkluderende kulturliv Norden". Det fælles mål for de nordiske kulturskoleorganisationer er at bidrage til at kulturskolerne inkluderer flere af dem, der ikke i øjeblikket deltager i kulturskolens tilbud og aktiviteter.

Projektet dækkede følgende områder:

Politik | argumentation

Pædagogik | didaktik

Struktur | ledelse

Derudover er der etableret et ressource netværk bestående af aktive forskere fra universitets- og højskolesektoren i Norden (Kil-forsk), der var knyttet til KIL. Gennem projektet kan kulturskolerne i de nordiske lande øge deres viden om og indsigt i, hvordan nyttilkomne, flygtninge, asylansøgere og minoritetssprogede samt andre med forskellig kulturel baggrund kan inddrages i kommunernes kunst- og kulturudbud. Både gennem ordinære aktiviteter og tiltag med særligt fokus skal kulturskolerne være i stand til at udvikle sig til inkluderende institutioner i lokalsamfundet.

"Gennem deltagelse i KIL vokser kulturskolernes kompetence og gennemførelsevne blandt kulturskolelærere, kulturskoleledere, kulturskoleejere og andre involverede i arbejdet med at styrke rollen som en inkluderende kraft i lokalsamfundet."

Samarbejde og partnerskaber

Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfundet (KIL) er et kulturskoleudviklingsprojekt på ledelses- og ejerskabsniveau. Ledere fra ti kulturskoler i Norge, Sverige og Danmark har mødtes to gange om året i en proces omkring, hvordan kulturskoler kan udnytte deres potentiale som en inkluderende kraft i lokalsamfundet.

De kommuner, der har deltaget, er

Larvik, Malvik, Ringerike, Tromsø (Norge)

Halstahammar, Simrishamn, Vara (Sverige)

Brøndby, Tønder, Århus (Danmark)

Projektet blev støttet af "Inkluderende kulturliv i Norden" og Norsk Kulturskoleråd (gennem projektledelse). Som en del af projektet er der også dannet et netværk (KIL-forsk) af doktorander og forskere fra flere af de tre landes universiteter og højskoler. KIL-forsk har fungeret som en ressourcegruppe og har deltaget i flere af KIL-samlingerne.

Tak

Kulturskoleorganisationerne i Danmark, Sverige og Norge vil gerne takke Nordisk Ministerråd og "Inkluderende kulturliv i Norden" gennem projektleder Silje Eikemo Sande for al støtte og godt samarbejde i arbejdet med KIL - Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfundet. En vigtig procesvejleder i planlægning og ledelse af samlingerne har været Niels Righolt - og dette projekt ville bestemt ikke have været det samme uden dig! Mange tak for al viden og visdom.

For at få et bedre kendskab til aktørerne, stemningen og indholdet af projektet anbefaler vi følgende filmklip på Vimeo:

[Fordelene ved KIL-projektet i lokal sammenhæng?](#)

[Værdien af kulturskolen i det demokratiske arbejde på kommunalt niveau?](#)

[Fordelene ved KIL-projektet i et nordisk perspektiv?](#)

Film og redigering

Fotoomslag

Center for Kunst & Interkultur på

Kulturtanken af Lars Opstad

Laura Møller Henriksen